

Handläggare
Magnus Rothman
Telefon: 08-508 288 60**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2026-09-29, p. 15

Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/514

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stad har utarbetat en ny handlingsplan för klimatanpassning, vilken baseras på miljöprogrammet 2030 och ersätter den tidigare planen för perioden 2022–2025. Handlingsplanen omfattar 25 prioriterade aktiviteter fördelade på fem teman, med syfte att systematiskt hantera klimatrisker och anpassa stadens fysiska miljö till ett förändrat klimat.

Handlingsplanens aktiviteter bygger i stor utsträckning vidare på arbete som redan pågår inom staden, inte minst inom dagvatten- och skyfallsområdet. Det är även positivt att planen tydligt kopplar klimatanpassningen till andra styrdokument och till frågor om folkhälsa, sociala värden, biologisk mångfald, beredskap och långsiktig stadsutveckling. Detta skapar goda förutsättningar för ett samordnat arbete och för åtgärder som kan ge flera nyttor samtidigt.

För att ytterligare optimera genomförandet av handlingsplanen föreslår förvaltningen att datadelning via stadens geodataplattform prioriteras. Vidare efterfrågas en konkretisering av arbetet med torka, samt att risken för spridning av markföroreningar beaktas vid anläggning av infiltrationslösningar. Slutligen understryker förvaltningen vikten av att kombinera fysiska analyser med socioekonomiska data för att säkerställa att åtgärderna prioriteras där behoven är som störst.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen avseende handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad. Svaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2026-10-27.

Planen ersätter handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025 och utgår från miljöprogram 2030. Den omfattar sex vägledande klimatanpassningsprinciper samt 25 aktiviteter inom fem teman: analyserande, arbetssätt och processer, utredningar, kommunikation samt genomförande och erfarenhetsutbyten. Aktiviteterna utgör det prioriterade klimatanpassningsarbetet i staden. Handlingsplanen genomförs genom att ansvariga nämnder och bolag implementerar planens aktiviteter i sina respektive verksamhetsplaner.

Handlingsplanen innehåller också vägledande principer för stadens arbete med klimatanpassning. Uppföljning ska ske inom ordinarie verksamhetsuppföljning och genom miljöprogrammets årliga uppföljning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att planen ger en väl avvägd och användbar grund för stadens fortsatta klimatanpassningsarbete. Förvaltningen har deltagit i framtagandet av planen och ser positivt på att den tar till vara erfarenheter från den föregående planperioden samtidigt som perspektivet breddas från enskilda extrema väderhändelser till långsiktiga förändringar i det nya normalläget. Förvaltningen delar planens inriktning att klimatanpassning i huvudsak ska integreras i ordinarie drift- och investeringsbudget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett särskilt ansvar i flera delar av planen, bland annat för fördjupade värmeanalyser och erfarenhetsutbyte om höga inomhustemperaturer. Nämnden medverkar även i aktiviteter om bland annat krontäckning, blå-grön-gråa lösningar, skyfall, värme samt torka i planering och exploatering, geotekniska risker och kommunikation. Den stadsövergripande stödfunktionen för värmebölja finns hos miljö- och hälsoskyddsnämnden. Stödfunktionen kommer att vara drivande i arbetet med handlingsplanen men även tillsynen och miljöövervakningen berörs av genomförandet av aktiviteterna.

Förvaltningen ser särskilt positivt på att aktiviteterna i stor utsträckning ligger i linje med och bygger vidare på arbete som redan pågår inom staden, inte minst inom dagvatten- och skyfallsområdet. Det är också positivt att planen tydligt kopplar klimatanpassningen till andra styrdokument och till frågor om

folkhälsa, sociala värden, biologisk mångfald, beredskap och långsiktig stadsutveckling. Detta skapar goda förutsättningar för ett samordnat arbete och för åtgärder som kan ge flera nyttor samtidigt.

Styrkorna är bland annat att handlingsplanen innehåller:

- **ett risk- och sårbarhetsbaserat angreppssätt** som uppdateras i takt med ny kunskap.
- **ett starkt perspektiv på folkhälsa och jämlikhet**, med särskilt fokus på sårbara grupper.
- **mångfunktionella lösningar** som skapar synergier mellan klimatanpassning, biologisk mångfald och sociala värden.
- **ett förstärkt fokus på värme och torka**, inklusive fördjupade analyser och anpassade arbetssätt.
- **en samordnad hantering av dagvatten och skyfall** utifrån ett avrinningsområdesperspektiv.
- **tydliga kopplingar till andra styrdokument**, vilket maximerar samarbetet med exempelvis stadsplaneringen.
- **en stark förankring i stadens ordinarie styrning** med tydligt definierat ansvar och uppföljning.
- **en balans mellan metodutveckling och genomförande**, från kunskapslyft till konkreta investeringar.

För att ytterligare stärka handlingsplanens implementering föreslås följande synpunkter och förbättringsförslag:

- Förvaltningen ser positivt på den föreslagna fördjupningen av värmeanalyser och krontäckningsunderlag. I detta arbete bör kopplingen till stadens trädpolicy och handlingsplan för biologisk mångfald tydliggöras. Krontäckning är en viktig indikator för värmeanpassning, men val och utformning av åtgärder bör samtidigt beakta vegetationens ekologiska funktion och möjligheten att stärka biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster.

- Vid utveckling av blå-grön-gråa anläggningar och andra lösningar som bygger på infiltration bör risken för spridning av befintliga markföroreningar beaktas. Förvaltningen föreslår att denna aspekt läggs till i aktivitet 7 i samband med utveckling, byggande och utvärdering av typlösningar. Planen bör även uppmärksamma att prioriteringar och tekniska vägval för dagvattenhantering respektive skyfallshantering inte alltid sammanfaller, och att dessa målkonflikter behöver hanteras i den fortsatta planeringen.
- Torka bör enligt förvaltningen behandlas något bredare än enbart som en fråga om alternativa bevattningslösningar. (aktivitet 11 och 15.) Dag- och regnvatten som hålls kvar och nyttjas lokalt för exempelvis bevattning kan ha betydelse även för svalka och rekreativa värden.
- Den gemensamma kommunikationen om klimatrisker och anpassningsåtgärder är en viktig del av planen. Därför bör relevanta kartunderlag göras lättillgängliga och begripliga för stadens verksamheter, fastighetsägare och allmänhet. Information om exempelvis svalkande platser och platser med tillgång till dricksvatten bör tillgängliggöras via stadens geodataplattform. Även den uppdaterade klimatscenarioanalysen bör presenteras på ett sätt som underlättar verksamhetsinriktad användning.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Maria Svanholm
Avdelningschef

Bilagor

1. Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad.